

secretar științific

al Institutului

„Petru Poni”,

despre citiva

REALIZĂRI ÎN CHIMIA IEȘEANĂ

Cercetările noului așezământ științific al Institutului s-au remarcat în anii următori cu o serie de lucrări de reală importanță științifică.

O succintă discuție cu tov. A. Carпов, secretar științific al Institutului de chimie „Petru Poni”, este pe deplin edificatoare cu privire la câteva dintre realizările chimistilor ieșeni.

— Am dori în primul rând să ne vorbim în general despre obiectivele cercetărilor Institutului.

— Cele trei mari secții ale Institutului nostru condus de prof. univ. Ilie Matei, membru corespondent al Academiei R.P.R. — (chimie anorganică sub conducerea prof. dr. Margareta Poni, chimie organică — conducător prof. I. Zugrăvescu și chimie macromoleculară — conducător prof. C. Simionescu, membru corespondent al Academiei R.P.R.) au rezolvat de-a lungul ultimilor ani o serie de probleme de prim ordin cu largă aplicații

practice, în aceste trei importante domenii de cercetare.

— Ne puteți da câteva exemple de realizări în fiecare din aceste domenii?

— În ce privește chimia anorganică, de pildă, se studiază o serie de probleme din domeniul chimiei combinațiilor complexe. De pildă, studiile asupra combinațiilor thaliului și iodiului sunt foarte importante pentru o serie de lucrări din metalurgia metalelor rare.

Interesante sînt și celelalte puncte de vedere legate de schimbările de ioni, cu largă aplicații în domeniul purificării apelor și purificării diferitelor produse alimentare.

— Dar în domeniul chimiei organice?

— În această direcție, cercetările au fost îndreptate spre studiul derivaților nitrici, aromatici, care au dus însuși la importante aplicații în domeniul obținerii unor noi coloranți, precum și o serie de importante cercetări asupra unei noi clase de substanțe antibiotice.

— În domeniul chimiei macromoleculare au fost abordate, alături de studii de importanță practică legate de cancerul vegetal, o serie de cercetări în domeniul polimerizării produsilor vinilici în prezența și diferitelor tipuri de inițiatori și se colaborează cu uzina din Săvinești la elaborarea unor noi metode de obținere directă a fibrelor sintetice.

— După această trecere în revistă am dori să vă opriți asupra uneia dintre aceste realizări. Ne puteți vorbi, de pildă, despre cercetările în domeniul schimbărilor de ioni?

— Este de altfel domeniul în care lucrez și eu.

— Ce înțelegeți prin schimbări?

— Schimbările de ioni sînt de obicei produse macromoleculare sintetice care conțin grupe active capabile de a reține direct impurități anorganice sau organice din apă sau din diverse soluții.

— În Institutul nostru, cercetările în acest domeniu datează de câțiva ani, și ele au avut ca obiectiv sinteza unor noi schimbători, aplicarea lor în producție, studiul lor analitic.

— În ultima vreme, cercetările noastre au elaborat procedee de obținere a unor schimbători cu proprietăți îmbunătățite, atât din novolac sulfonat cît și pe bază de derivați vinilici.

— Aceste studii folosesc direct Institutul?

— Desigur. Sectorul care se ocupă de aceste cercetări, condus de prof. M. Dima și în care lucrează o serie de tineri cercetători ca I. Mărușescu, Ion Scandiac, Ion Petrușiu, au stabilit legături multilaterale cu diferite întreprinderi, ca Fabrica de zahăr din Roman, Fabrica de amidon și glucoză din Brăila, Fabrica de antibiotice din Iași.

— După cum vedeți, scopul muncii noastre este rezolvarea unor probleme practice, care să reprezinte un aport substanțial la continuarea îmbunătățirii proceselor de producție din diverse întreprinderi.

TR. POTERAS

Laminorul

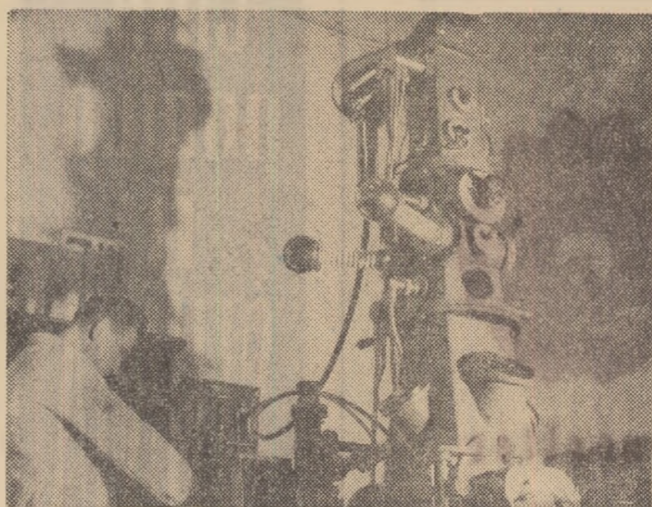
„1700”

La „Uralsmazovod” (U.R.S.S.) s-a construit laminorul „1700” cu patru caje pentru laminarea la rece a benzilor de oțel cu o grosime de 1,8-5 mm, în ruloare cu o greutate de 30 t.

Grosimea benzii după laminare este de 0,4-2 mm, lățimea de 700-1 500 mm.

Viteza de laminare atinge 25 m/s.

Productivitatea laminorului este de 1 300 000 t laminat pe an. Viteza de laminare a laminorului analagă din strălucire nu depășește 20 m/s, iar productivitatea lor este de cel mult un milion tone.

Intr-unul din laboratoarele Institutului de cercetări electrochimice București Foto: AGERPRES

Tip nou de cablu pentru înaltă frecvență

Fabrica de cabluri „Vaha” din Bad Salzungen (R. D. Germania) fabrică un nou tip de cablu de înaltă frecvență care s-a im-

pus pe piața mondială prin calitățile pe care le prezintă. Acest cablu are proprietăți izolatoare deosebite, avînd un tip nou de ecran, extrem de eficient împotriva cîmpurilor parazite de înaltă frecvență.

CAMERĂ DE LUAT VEDERI ÎN FUNDUL MĂRII

Un grup de cercetători de geofizică aplicată de la Brăila (R. S. Cehoslovacă) a construit o cameră de recepție de televizi-

care permite să se filmeze în fundul mării la o adîncime de 250 m. Acest aparat ețanș la apă a fost încercat în construcția barcilor de recepție și la repararea deteriorărilor. Un tip

și mai nou de cameră de televiziune pentru filmat — primul de acest fel din lume — permite de a se face înregistrări și în adîncurile apelor la peste 1 000 m.

Biroul de studii al uzinei de automobile din Ural în colaborare cu Institutul de cercetări de motoare de automobile din Moscova a realizat un camion care poate să transporte 18 tone cu viteză de 70 km/h.

Noul camion — tip „Ural-317” — are trei axe și o capacitate de supraîncărcare sporită. Cabina metalică este monobloc și caroseria poate suporta 7,5 tone. Motorul de 180 CP permite să se remorcheze și o remorcă de 10,5 tone. Noul camion poate fi folosit pentru transportarea cerealelor sau a altor încărcături.

Prototipul acestui camion se află în cursa de probă pe șosele din Ural.

Magnet puternic

Oamenii de știință din Institutul de metalurgie, „Baikov” și din Institutul de fizică „Lebedev” al Academiei de Științe a U.R.S.S., au realizat un dispozitiv miniatural în greutate de 250 g, care furnizează un cîmp magnetic colosal de 45 000 oersted. Sub raportul puterii, acest dispozitiv este echivalent cu un electromagnet obișnuit de 25 t.

ȘTIINȚA

CRONICĂ METALURGICĂ

• Din realizările Institutului de cercetări metalurgice • Roade ale metalurgiei pulberilor • La ce servesc materialele refractare monolitice • Placarea ~ mijloc de luptă împotriva coroziunii

Metalurgia fontei și a oțelului constituie baza dezvoltării principalelor ramuri ale economiei naționale. Pentru a spori producția de fontă și oțel, pentru a îmbunătăți calitatea acestora, la noi în țară se desfășoară cercetări tehnico-științifice multilaterale menite să stabilească procedee tehnologice cât mai avansate legate de lărgirea bazei de materii prime, realizarea de produse noi, mărirea capacității actuale de producție și reducerea prețului de cost.

Aceste obiective constituie principala preocupare a Institutului de cercetări metalurgice din București în ale cărui secții și laboratoare se pun la punct metode noi de producere a fontei, oțelurilor, de prelucrare a acestora prin deformări plastice, de încercări fizico-mecanice, de elaborare a materialelor refractare, necesare industriei metalurgice și siderurgice. Totodată se desfășoară cercetări privind: aliajele și corozionul, costul, semicostul, sintezarea pulberilor metalice.

În ultimul timp s-au obținut succese în domeniul noi de cercetare cum ar fi: placarea metalică și a țevilor, obținerea

semicostului prin fluidizare, fabricarea perlor de fier și din metale neferoase, în vederea producerii pieselor sinterizate. Un obiectiv deosebit de important îl constituie realizarea unor aliaje complexe din aluminiu (silumin, anticoloral), care prin aplicarea lor de a fi deformabile și avînd îndoi mecanici ridicăți, servesc cu succes la producerea unor rețeci pentru motoarele industriale, sau de tracțiune, de sute și mii de cai putere. Lucrările importante au fost efectuate și pe linia fizicii bazei de materii prime, ele avînd drept scop valorificarea minerurilor din munții Sebeș, producerea de oțel metalurgic din cărbuni necoalinizabili, disponibil în estul Văii Jiului, valorificarea unor roci cu dolomite, serpentinite, existente în țară, pentru realizarea de produse refractare, precum și pentru prepararea minerurilor de mangan din regiunea Vatra Dornel.

Este cunoscut faptul că industria noastră chimică necesită cantități sporite de materiale metalice care rezistă factorilor corozivi. În vederea acestui scop a fost pusă la punct tehnologia plăcilor și tablelor placate cu materiale plastice, cuprate sau oțeluri inoxidabile. Acest procedeu reduce foarte mult prețul de cost, dar el a necesitat cercetări multiple, azi încununată de succes, ceea ce a permis ca Uzinele „Republica” și „Oțelul roșu” să dea țării produsele de acest fel.

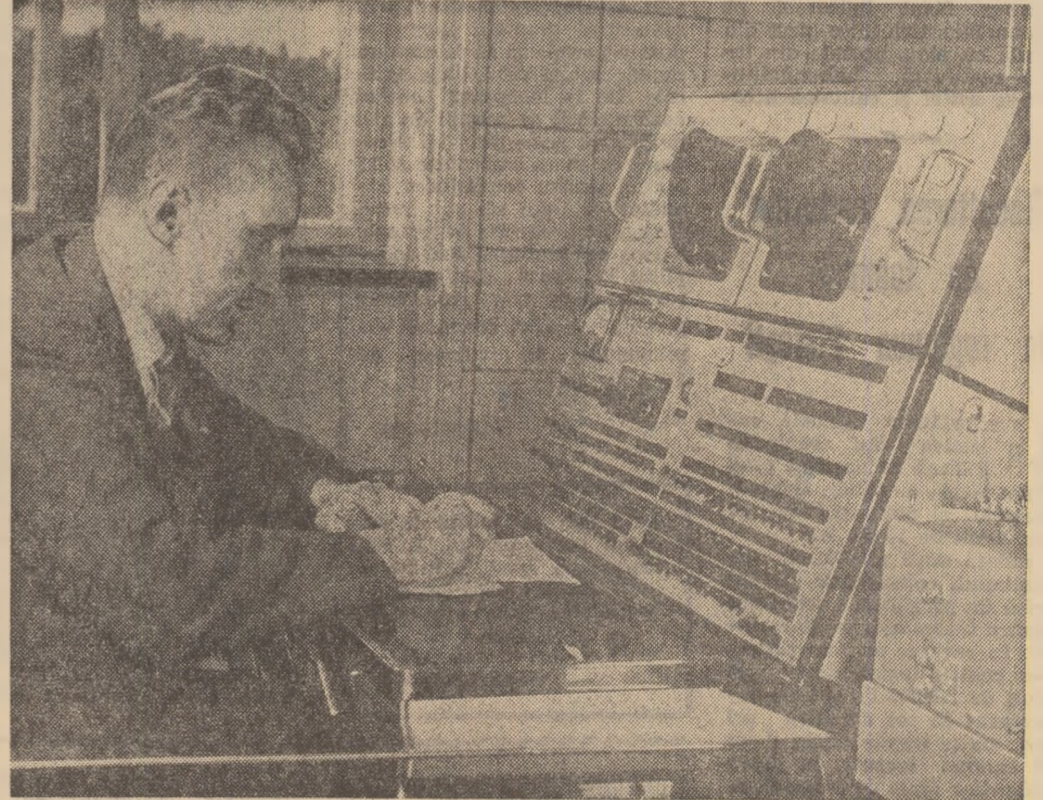
Materialele refractare constituie o problemă dintre cele mai importante a siderurgiei și metalurgiei. Un progres deosebit a fost înregistrat în ultima vreme prin utilizarea maselor refractare monolitice care servesc la căptușirea cuptoarelor și căldărilor de furna.

Masele refractare monolitice, a căror tehnologie de producție a fost pusă la punct în institut, au mărit durabilitatea căldărilor în așa măsură încît ele rezistă la 55 de șarje de oțel față de 18 șarje de șarje înaintea. În plus, masele refractare monolitice sînt formate din compoziții foarte ieftine.

Metalurgia pulberilor și sintezarea pieselor metalice din acestea au deschis căi noi în metalurgie. Prin introducerea tehnologiei metalurgiei pulberilor, cele mai complicate piese se pot produce prin simplă presare, umată de sinterizare într-o „atmosferă” reducătoare. Toate acestea se realizează fără turnare, fără așchiere și fără alte procedee de prelucrare ulterioară.

Secția de metalurgie a pulberilor din Brașov, înființată în urmă cu doi ani, ca rezultat al colaborării dintre cercetătorii Institutului și colectivul acestei uzine, a demonstrat multiplele avantaje ale noului metode.

TEOFIL ROLÉ

Noul calculator electronic polonez „E.A.M. 2 BETA” care efectuează o mie de operațiuni pe secundă

Foto: I. C.A.F.-VARȘOVIA

Biologii pot dirija ritmul vieții?

Dirijarea activității vitale a organismelor constituie în prezent una din preocupările importante ale oamenilor de știință. În urma cercetărilor efectuate de către biologi, fiziologi și chimiști s-a constatat că există o serie de substanțe biocimice și agenți fizici care pot accelera sau încetini ritmul unor procese vitale sau care pot avea o influență favorabilă asupra urmașilor animalelor.

Iată câteva din realizările biologiei sovietice, în acest domeniu.

Vitamina în acțiune

În cadrul Institutului de microbiologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., a fost preparată o substanță decodată de activitate, asemănătoare vitaminei, denumită vitamina. Substanța, extrasă din culturi de ciuperci microscopice, duce la accelerarea ritmului de creștere a puilor de găină. S-au făcut diferite experiențe cu acest produs bogat în stimulatori vitali. Experiențele au fost făcute pe 5 000 de pui de găină, în alimentația cărora s-a introdus doza foarte mică de vitamină.

Puii au crescut în greutate

Într-un timp mai scurt, decât un lot „mator”, morbiditatea și mortalitatea lor a fost redusă la zero, iar acumularea vitaminei A în țesuturile lor a fost crescută în ficat a depășit mult pe cea din lotul mator.

Reglarea reflexă a lactației

Dirijarea activității vitale a animalelor a fost încercată și în scopul obținerii unor produse de mai bună calitate. La Institutul de biocimie „A. N. Bach”, s-a preparat, de pildă, un nou produs pentru creșterea calității cîrnilor. La baza acestui produs este

un ferment izolat din mușchii scheletici ai iepurilor de casă. Numele său chimic este izomera aminozei, iar cel industrial „I. A. — ferment”. Rolul său fiziologic constă în accelerarea sintezei și desfacerii glicogenului și amidonului. S-a elaborat și metoda de obținere a fermentului pe scară industrială, ceea ce va da posibilitatea introducerii sale în hrana animalelor domestice.

În afara substanțelor chimice ca „factori de creștere” s-au făcut lucrări pentru folosirea unor agenți fizici în fiziologia animalelor. La Institutul de fiziologie „I. P. Pavlov” este în curs de cercetare reglarea reflexă și hormonală a lactației la vaci cu ajutorul unor aparate electro-

me. Păstrarea îndelungată a cartofilor în timpul iernii este deseori periclitată de încoțirea înainte de vreme a acestora. Pentru a întârzia încoțirea cartofilor, I. V. Rakin și A. P. Troian au pus la dispoziția agronomilor un întreg „arsenal” de substanțe chimice ca: Ana, 2,4 D și altele. Cu aceste substanțe, amestecate cu tărle sau cu pământ uscat și în mărunt, se „pudrează” lotul de cartofi.

Pentru distrugerea buruienilor, biocimii sovietici au realizat primele substanțe cu acțiune selectivă, care nu ating plantele folositoare, ci nimicesc numai buruienile. În acest fel chimia înlocuiește manualul, de unde și denumirea de „plantă chimică”. Dintre erbicidele sovietice preparate în ultimul timp, s-a dovedit deosebit de eficiente metoxanul.

Un alt deșănț al culturilor, insectele, este, de asemenea, în atenția biologiei. Avînd în ve-

dera că insectele dăunătoare s-au obișnuit treptat cu preparatele chimice de tipul D.D.T.-ului, se caută în prezent noi metode de protecție a plantelor. Astfel, sintezarea unor antihormoni care să producă perturbări în ciclul biologic a dus la rezultate uimitoare. Insectele au devenit sterile și cele care produc un t-r-o vară 15-20 generații, n-au putut da naștere decât cel mult la 2-3 generații.

În același timp, creșterea și reproducerea insectelor au putut fi oprite prin introducerea în hrană a unor antivitamine sau prin folosirea unor antibiotice.

Acestea sînt doar câteva din metodele aplicate de biologii sovietici pentru a modifica ritmul vieții. Numărul lor crește pe zi ce trece și nu este, probabil, prea departe ziua cînd se vor putea obține „la comandă” animale și plante cu conținutul dorit de produse nutritive.

Dr. E. ROȘIANU

CE SA CITIM:

„ATOMUL” de I. Negrescu

Puține domenii din istoria științei contemporane sînt atât de pasionante ca problemele legate de cunoașterea legilor lumii atomilor. Strădaniile oamenilor de știință de a găsi noi și puternice

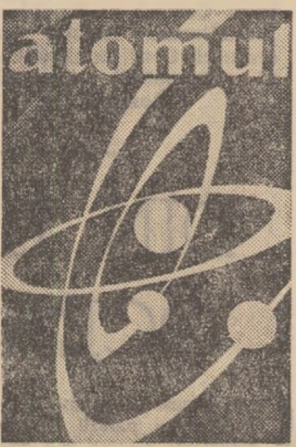
metode de cercetare a atomului. Putem chiar spune că în zilele noastre există domeniul al științei și tehnicii, care s-a născut în urma descoperirii și studiului legilor atomului, de cunoașterea legilor microcosmosului. Despre atomii și particulele elementare ale materiei s-au scris sute și sute de cărți, începînd de la savante tratate științifice și terminînd cu lucrări de popularizare pentru cele mai diferite nivele.

Recenta lucrare a fizicianului I. Negrescu, apărută în colecția „Natură fără tîrziu”, după o largă introducere în care prezintă istoricul evoluției concepțiilor despre atom, se oprește în mod special asupra modelelor atomilor, asupra structurii nucleului atomic, în lumina ultimelor date ale științei moderne.

Deosebit de interesante sînt capitolele în care autorul explică rolul și funcțiile acestuia, precum și problemele complexe ale particulelor elementare ale materiei.

Serișul la care aparține această lucrare este unul din cele mai interesante și atragătoare, întrucît prezintă și unele probleme de bază ale atomului și fizicii nucleare.

T. METAO

reșur energetice, încercările tehnicienilor de a construi mijloace de transport mult mai rapide, studiile cercetătorilor menite să verifice unele din legile fundamentale ale materiei — iată doar câteva din problemele esențiale ale științei contemporane legate de cercetarea atomului.

TEZAUAR ARHEOLOGIC

Adrian Rădulescu,

muzeograf principal la Muzeul regional Dobrogea

An de an, Muzeul de arheologie al Constanței își îmbogățește colecțiile de antichități cu noi și variate monumente sculturale deosebite, adunate cu grijă și arădite în sălile spațioase; ele atrag admirația zeilor de mii de vizitatori din țară și străinătate veniți la odihnă pe litoral.

Succeselor dobîndite pînă acum la Constanța în domeniul arheologiei li se adaugă o ultimă mare descoperire în acest an, care reprezintă din punct de vedere istoric o adevărată revelație. Pe terenul fostei gări din Constanța, în imediata apropiere a ruinelor celor două bazilici tomitane, muncitorii construcției au descoperit accidental capul unei statui feminine de marmură. Intervenția și săpăturile executate la fața locului de către arheologii au dus la determinarea unui adevărat depozit în care zăceau unele peste altele, la 5 m. adîncime, 24 monumente sculturale, lucrute exclusiv din marmură, statue, statuetă și basorelieful.

De-a dreptul uimitoare ni se înfățișează cuplul statuar format de zeii Ifigenia și Proteu.

Fortuna și Pontos

grup de șarpe încolăcit înă jurul capului, ridicat vertical, înmăscat în mod bizar elemente omenești și animale. Și în acest caz se observă o remarcabilă finețe artistică.

Bustul zeiței Isis, constituie o frumoasă și originală frescă antică. Pieptănat cu cărare la mijloc, părul cade pe umerii, în zece surșule. Fruntea lăli, ochii mari încadrați de dreptele grupe arcuite, nasul drept, și gura care trădează un suris abia perceptibil, obraji mari și bărbă cărnosă, totul ne încredințează că s-a realizat o măiestrie demnă de un mare artist al antichității, al cărui nume din păcate ne rămîne anonim. Dar dacă Fortuna este sculptată aproape în mărime naturală, asociatului său, Pontos, este mic și scund, însă, cu un corp viguros — căruia artistul i-a redat frumusețea în chip veridic.

„Șarpele”

Trăbuie săritat cu acest pileșcă în cadrul cercetărilor științifice care s-au întreprins recent pe marginea acestui spectaculos descoperiri arheologice, o problemă importantă este aceea a cauzelor care au dus la îngroparea acestor monumente în groapa în care au fost găsite. Discuțiile încă în curs de desfășurare se axează pe două ipoteze: mai întâi se pare că această îngropare organizată, este consecința unor perturbări tul-

Isis

burări politice prin care a trecut și orașul Tomis ca și alte orașe din Dobrogea antică, cu ocazia distrugătoarelor atacuri ale triburilor gotice la mijlocul secolului III e.n. Pentru a leri monumentele în epitelor de țăr și distrugere, s-a profitat de un moment de relaxare în lupte pentru a îngropa o parte din ele.

Cea de-a doua ipoteză asupra căreia cercetările se îndreaptă în prezent este foarte posibil ca ascunderea celor 24 de monumente să se fi produs în acea perioadă de la sfîrșitul sec. III începutul sec. IV, atunci cînd s-au intensificat luptele pe plan religios între păgînism și creștinism. Se știe că păgînismul a provocat o

Isis

mare acțiune antiidolatră de care i-au căzut victimele opere de mare valoare ale civilizației antice. Nu este deci exclus ca și în cazul de față, pandabele templelor tomitane să fi fost îngropate pentru a le scăpa de furia pustitoare a creștinilor din acea vreme.

Alături de marile monumente descoperite pînă acum la Tomis, sculpturile de la gara veche îmbogățesc considerabil colecțiile noastre despre istoria epocii sclavagiste la Tomis. S-a constatat acum cu siguranță că Fortuna și Pontos erau zei protectori ai cetății și orășului în sec. III e.n. și că poate ei au servit ca model meșterilor din atelierul monetar ale vechiului oraș, care i-au imprimat pe monede.

Isis

Cît biștelele unul dintre cele două brăselelor care-i prezintă pe Dionysos ca figură centrală și pe Civalor Trac între divinitățile măruntă care-l înconjoară avem dovada concretă că reflectă perioada sincretismului religios, a ceea ce perioada de reunire a mai multor divinități pentru a opune o mai bună rezistență, pe plan ideologic, creștinismului. De altfel această idee o desprindem din totalitatea divinității aflate laolaltă în depozitul de care vorbim.

Monumentele sculturale înalte recent în sîlile muzeului nostru cultural și în prețurile de studii care vor contribui substanțial la reconstituirea istoriei antice a Dobrogei,

TINERI POETI

Lumini de septembrie

de Petre Ghelmez

Septembrie, retezînd lumina soarelui
pe deal, De oameni scris-n cîmp
și de combine.

Mai mult
Lumina roadelor din lanuri o sporește,
Iar eu mă simt iluminat egal
De soare
Și de cîmpul nesfîrșit
Ce aurește.

Că-n talgere de-aramă-n cîte două,
Luminile, septembrie lin le ține,
Mai veche o lumină
Și-alta nouă,

De o lumină vastă-nălțătoare,
Pornită din pămînt și din bucate,
Ca un continuu răsărit de soare
Pe-tînse plauri
Colectivizate.

De o lumină-a împlinirilor,
Profundă,
Că-n inimi sule flacăra curată,
Că-n mîni sule
La ceasul de izbîndă
Tristețele de toamnă de altă dată.

Răsărit de lună

de Nadina Cordun

...Și așteaptă alături,
— înflorați și tineri, —
să izvorască luna dintre ape.
Se liniștește marea...
Cite-un val
rostogolește liniștea
spre mal.

Ți-s ochii plini de umbre viorii
și gândurile pline de visare.
Da,
în curînd spre Lună vom porni,
spre alte lumi astrale.

Urmează-ți drumul, Lună!
Răsăritu-ți,
mereu va fi cîntat de tineri!

Nu

n-ai să-ți pierzi din romantism,
chiar dacă
Îți vom cunoaște fiecare piatră,
și pe nisipurile tale mișcătoare
întipări-vom pașii către soare,
și în lumina Căilor lactee
vom răsădi
noi
alte curcubeie.

Urmează-ți drumul, Lună!
Răsăritu-ți
mereu va fi cîntat de tineri!

Prin romantismul nostru-ți dărulăm
statornică
umană frumusețe.

O cunoștință nouă de mult îndrăgită

(De vorbă cu Töröcsik Mari, actriță a Teatrului Național din Budapesta)

Sensibilă, inteligentă, cu un joc plin de nuanțe, Töröcsik Mari, tinăra actriță budapeziană, s-a impus cîncivililor din țara noastră ca una din cele mai remarcabile interprete ale filmului maghiar. Din rolurile interpretate în filmele care au rulat pe ecranele noastre („Călușei”, „Umbrela

— V-am ruga să începeți cu o amintire: Debutul dvs. în filmul „Călușei”.

— De fapt totul a fost o întâmplare. Eram studentă în anul I la Școala superioară de artă dramatică din Budapesta. Regizorul Fabri Zoltán căuta printre studenți o interpretă pentru rolul principal. Am fost invitată și eu la probe. Cînd mi s-a comunicat că voi juca în film, nu-mi venea să cred. Încă nu-mi dădeam bine seama de importanța acestui lucru pentru viața mea. De atunci am interpretat diferite roluri în 18 filme, dar, cu toate că am jurat mai mult în film, teatrul îmi este la fel de drag. De patru ani sînt actriță la Teatrul Național din Budapesta.

— Spuneți-ne ceva despre munca dv. în film.

— Am avut norocul să joc în filme roluri îndrăgite de spectatori. Publicul nu mă cunoaște pe mine. Cunoaște și iubeste eroii interpretați de mine. Și astfel îndrăgesc într-un fel măruntă mea contribuție la realizarea lor. Nu cred că m-au îndrăgit în rolul din filmul „Mamă sătură de căsnicie”. După părerea mea e un film slab. Mi-a plăcut rolul doar pentru că am jucat împreună cu soțul meu, actorul Bodrogi Gyula. Dar nici unul din noi nu credem că ne-am săturat de căsnicie.

— Care vă este cel mai drag rol?

— Cu „Strengăria” în anul 1960 la Festivalul de la Karlovy Vary am obținut premiul „pentru cea mai bună interpretare”. Nu-l consider însă cel mai bun rol al meu. Anna din filmul „Edes Anna” a fost rolul la care am născut cel mai mult.

— Știm că veniți pentru prima dată în țara noastră și în presie vă face Bucureștili?

— Îmi place foarte mult. M-au impresionat numeroasele construcții cu linia lor modernă, elegantă. Am auzit despre ospitalitatea bucureștenilor. Ne-am convins de aceasta din primele clipe. Am ajuns foarte tîrziu în București. Am fost așteptați cu bucurie; peste tot, am fost întâmpinați cu prietenie.

— Sfințitul Petru”, „Edes Anna”, „Strengăria”, „M-am săturat de căsnicie”) am semnalat nu numai o apariție deosebit de atrăgătoare, înzestrată cu o frumusețe plină de căldură și simplitate, ci și mari posibilități actricești.

De data aceasta o întâlnim în București ca actriță de teatru, în ansamblul Teatrului Național din Budapesta, aflat la noi în turneu.

Actrița are azi 27 de ani. Și-a început cariera artistică — după cum mărturisește — dintr-o mare pasiune simțită încă din copilărie pentru lumea scenei și a ecranului, prin debutul în filmul regizorului Fabri Zoltán „Călușei”. E fiica unui învățător din satul Pely, de pe malul Tisei. La cinematograful din satul său, micuța Töröcsik se afla în sală aproape la fiecare proiectie; niciodată nu se sătura să admire lumea de pe ecran.

Realizarea visului de a deveni actriță a fost posibilă însă abia după ani de studii și muncă asiduă, în școală, făcîndu-și ucenicia lingă mari artiști și regizori ai scenei și ecranului maghiar.

Înainte de întilnirea cu publicul bucureștean, am vrut să cunoaștem cîte ceva despre munca sa artistică, despre primele impresii despre țara noastră. Ne-a întîmpinat prietenoasă, cu o privire sinceră, caldă, îmbietoare la discuție.

— Ce intenționați să vizitați în timpul șederii în țara noastră?

— Galerile de artă despre care am auzit că sînt foarte bogate. Colegii care și-au petrecut concediul pe litoralul românesc mi-au vorbit despre noile lui frumuseți. As fi bucurată să pot face o excursie la mare. Și, bineînțeles, intenționez să vizitez Centrul de producție cinematografică Bufta, să cunosc munca cineaștilor romîni, activitatea actorilor dvs. de cinema și de teatru pe care îi cunosc din filme sau din diferite întîlniri internaționale.

— În penultima zi a campionatelor mondiale masculine de canoajă academice de la Lucerna echipajul R. P. Romine în proba de 2 plus 1 alcătuit din Petrov, Vereș plus Păunescu a reușit să se califică pentru finala probei, cîștigînd seria respectivă cu un timp de 7'52". Finalele campionatelor se vor desfășura astăzi. La linie participă și trei echipe ale țării noastre: 4 plus 1, 4 fără cîrmaci și 2 plus 1.

— Echipa de fotbal Steaua București a obținut o remarcabilă victorie în turneul internațional militar din R. S. Cehoslovacie, învingînd simbată la Kladno cu 2-0 (1-0) echipa T.D.N.A. Sofia, campioana R. P. Bulgaria.

— Astăzi de la ora 17 pe stadionul „23 August” din Capitală echipa bucureșteană de fotbal Dinamo susține primul meci din cadrul noii ediții a „Cupei campionilor europeni” înălînind echipa turcă Galatasaray Istanbul. Stațiile noastre de radio vor transmite începînd din jurul orei 18 repriza a doua a meciului Dinamo București — Galatasaray. Transmisia se va face pe programul I.

— Echipa de fotbal Steaua București a obținut o remarcabilă victorie în turneul internațional militar din R. S. Cehoslovacie, învingînd simbată la Kladno cu 2-0 (1-0) echipa T.D.N.A. Sofia, campioana R. P. Bulgaria.

— Astăzi de la ora 17 pe stadionul „23 August” din Capitală echipa bucureșteană de fotbal Dinamo susține primul meci din cadrul noii ediții a „Cupei campionilor europeni” înălînind echipa turcă Galatasaray Istanbul. Stațiile noastre de radio vor transmite începînd din jurul orei 18 repriza a doua a meciului Dinamo București — Galatasaray. Transmisia se va face pe programul I.

— Echipa de fotbal Steaua București a obținut o remarcabilă victorie în turneul internațional militar din R. S. Cehoslovacie, învingînd simbată la Kladno cu 2-0 (1-0) echipa T.D.N.A. Sofia, campioana R. P. Bulgaria.

TG. MUREȘ. În centrul orașului. Foto: S. NICULESCU

Prin serale Grădinii botanice din Cluj.

Foto: N. STELORIAN

Construcțiile zootehnice — terminate la timp!

(Urmare din pag. 1)

atenție și modulul în care brigada de construcții își organizează lucrul și-i asigură la timp materialele necesare. Reiese limpede din experiența acestor gospodării și a altora din raioanele Carei și Satu Mare că există surse de materiale care pot fi bine valorificate și care înlocuiesc unele materiale costisitoare.

Din păcate, această experiență nu este generalizată, nu este făcută cunoscută și în celelalte raioane ale regiunii Maramureș. În raionul Cehul Silvaniei, de exemplu, gospodăriile colective trebuie să construiască 83 grajduri a câte 100 capete, 14 îngrășători cu o capacitate a câte 100 porci, 28 materități, 35 saivane, 3 puierii și alte construcții. Pînă la sfîrșitul lunii august, din cele 83 grajduri n-a fost terminat nici unul, iar în multe gospodării colective construcțiile nici n-au început.

Sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, a consiliilor agricole raionale, conducerea gospodăriilor colective pot imprima construcțiilor zootehnice un ritm mai susținut. Organizațiile U.T.M. din gospodăriile colective au datoria să sprijine efectiv grăbirea terminării acestor construcții. La toate lucrările, tinerii trebuie să fie mobilați zilnic să dea ajutor constructorilor, să ia parte la procurarea urgentă a materialelor.

ȘTIRI SPORTIVE

— Astăzi de la ora 17 pe stadionul „23 August” din Capitală echipa bucureșteană de fotbal Dinamo susține primul meci din cadrul noii ediții a „Cupei campionilor europeni” înălînind echipa turcă Galatasaray Istanbul. Stațiile noastre de radio vor transmite începînd din jurul orei 18 repriza a doua a meciului Dinamo București — Galatasaray. Transmisia se va face pe programul I.

— Echipa de fotbal Steaua București a obținut o remarcabilă victorie în turneul internațional militar din R. S. Cehoslovacie, învingînd simbată la Kladno cu 2-0 (1-0) echipa T.D.N.A. Sofia, campioana R. P. Bulgaria.

MAREA SĂRBĂTOARE A POPORULUI FRATE BULGAR

Poporul frate bulgar sărbătorește astăzi cea de-a XVIII-a aniversare a eliberării patriei sale de sub jugul fascist. Se împlinesc 18 ani de cînd, în condițiile înaintării victorioase a oștilor sovietice eliberatoare, oamenii muncii bulgari, sub conducerea Partidului Comunist, au răsturnat odioasa dictatură monarho-fascistă, instaurînd puterea populară.

Glorioasa aniversare de azi e marcată de oamenii muncii din Republica Populară Bulgaria prin succese remarcabile în opera de construire a socialismului. Lichidînd greaua moștenire a regimului burghezo-moșieresc, Bulgaria s-a transformat dintr-o țară agrară înapoiată într-un stat industrial-agrar în continuă dezvoltare. A fost făurită o industrie grea proprie, au fost create și se dezvoltă mereu noi ramuri ale industriei. O victorie însemnată o constituie înălțuirea transformării socialismului la agricultură. Crește nivelul de trai material și cultural al celor ce muncesc.

Toate aceste realizări sînt rodul muncii pline de abnegație a poporului călăuzit de Partidul Comunist Bulgar.

Succesele poporului bulgar ca și ale celorlalte popoare din țările socialiste frățești sînt inseparabil legate de relațiile de colaborare și înțelegere tovarășească statornică între țările lagărului socialist și, în primul

rînd, de ajutorul multilateral al Uniunii Sovietice.

Poporul român se bucură din toată inima de realizările poporului frate bulgar în opera de construire a socialismului. Popoarele noastre sînt legate printr-o prietenie care are adînci rădăcini în trecutul istoric, prietenie mală și socială. Odată cu instaurarea regimului democrat-popular în țările noastre, relațiile de prietenie romîno-bulgare au căpătat un conținut nou. Popoarele noastre, sub conducerea partidelor lor marxist-leniniste, pășesc umăr la umăr în cadrul lagărului socialist, întîrind legăturile lor frățești indestuctibile. Între R. P. Romîni și R. P. Bulgaria se dezvoltă continuu, spre binele ambelor popoare, relațiile de colaborare multilaterală, schimburile economice, tehnico-științifice, culturale.

Alături de celelalte țări socialiste, R. P. Romîni și R. P. Bulgaria luptă neobosit pentru promovarea coexistenței pașnice, pentru zădărnirea unclirilor ercurilor imperiale agresive, pentru apărarea păcii.

Cu prilejul marii sărbători naționale a Bulgariei, tineretul nostru, alături de întregul popor român, transmite un fierbinte salut poporului frate bulgar, generației sale tinere, și le urează să obțină noi succese în construcția socialistă, în lupta pentru apărarea păcii.

Recepție oferită de ambasadorul R. P. Bulgaria

Cu prilejul sărbătorii naționale a Republicii Populare Bulgaria — 9 septembrie —, Ivan Kinov, ambasadorul R.P. Bulgaria la București a oferit simbată seara la locuința sa o recepție.

Au luat parte tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Petre Borilă, Alexan-

dru Drăghici, Ștefan Voitec, Mihai Dales, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, membri ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, al Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, generali și ofițeri supe-

riori, oameni de știință, artă și cultură, ziaristi.

Au participat șefi ai misiunilor diplomatice acreditați în R. P. Romîni și alți membri ai corpului diplomatic.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

(Agerpres)

TELEGRAMĂ

Cu prilejul sărbătorii naționale a poporului bulgar, ministrul afacerilor externe al R.P. Romine, tovarășul Corneliu Mănescu, a trimis o telegramă de felicitare tovarășului Karlo Lukanov, ministrul afacerilor externe al R.P. Bulgaria.

(Agerpres)

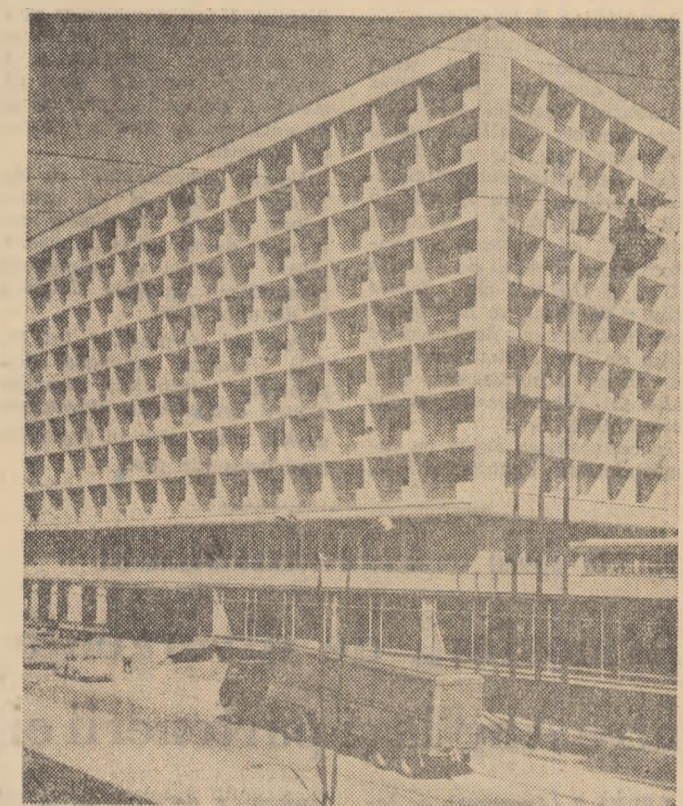
Flori la Monumentul Eroilor Sovietici

Cu prilejul sărbătorii naționale a poporului bulgar — ziua de 9 septembrie — ambasadorul R.P. Bulgaria la București, Ivan Kinov, însoțit de membrii ambasadei, a depus simbată dinineața o coroană de flori la Monumentul Eroilor Sovietici.

Au fost de față membri ai Ambasadei Uniunii Sovietice la București.

Au participat reprezentanți ai ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Forțelor Armate ale R.P. Romine.

(Agerpres)

Clădirea noului hotel „Rila” din Sofia.

Foto: BTA — SOFIA

Un oraș înfloritor

Autobuzul străbate în viteză înlandurile. De la fereastră, priveliști de o rară frumusețe și se dezvăluie. Rîuri însușate, repezișuri muntelui, cîșușe de țară colorate pitorești.

— Ne apropiem de Gabrovo, anunță ghidul. Este un oraș frumos, interesant...

Și într-adevăr, ghidul a avut toată dreptatea atunci cînd ne-a prezentat orașul Gabrovo în asemenea termeni. Vizita în acest oraș, relativ tîrziu la de alte orașe ale Bulgariei — întemeiat în urmă cu trei secole — ne-a înălțat din plin o imagine sugestivă a realizărilor obținute de poporul bulgar în anii regimului de democrație populară.

Am cunoscut Gabrovo în plină vară. Copiii erau în vacanță. De la ei, pionierii cu obraji roșii, plini de sănătate, am putut cunoaște amănunte privind trecutul istoric al orașului. Vasta Timov, elev în clasa a VII-a, avînd o mină deosebit de importantă, ne-a relatat că cu cîteva sute de ani în urmă orașul era cunoscut prin producția sa de postavuri și arme. După 1878, anul eliberării de sub jugul turcesc, mai multe ateliere meșteșugărești au format cîteva fabricușe de țesături de lînă, de bumbac și de tricoțaje.

Adevăratele transformări le-a cunoscut orașul Gabrovo după

eliberarea de sub jugul fascist. În prezent orașul se află pe primul loc în producția țesăturilor de lînă și bumbac. Multimea de ateliere mizere — aproximativ 250 — prost utilate, de multe ori producînd în condiții de-a dreptul rudimentare, au fost transformate în anii puterii populare în cîteva mari uzine, spațioase, înzestrate cu mașini dintre cele mai moderne. Apoi, lucrul cel mai esențial: robii de ieri ai patriilor au devenit stăpîni de azi

ce a aflat despre ce este vorba, a venit în ajutorul fiului.

Orașul are astăzi 60.000 de locuitori. Majoritatea lor lucrează în diferite întreprinderi industriale. Chiar uzina uzine, care lucrează în anii noștri, are astăzi un efectiv de 5.000 de muncitori. Și cînd socotești că în jurul anului 1944 întregul oraș avea doar 15.000 de locuitori. Cei doi membri ai familiei Timov ne-au povestit apoi cu căldură și dîruire despre dezvoltarea impetuasă a orașului, rod al eforturilor oamenilor muncii.

Orașul are o înălțare deosebit de plăcută, asemănîndu-se în multe privințe cu o stațiune climaterică: un decor muntos, în mijlocul căruia înalțea cîteva înălțimi cașe noi, fabricile.

Centrul orașului se menține însă tot în vechea piață a Turnului orologiuului, vechi de două veacuri. Dar totul împrejurul turnului este nou, doar turnul rămînd ca o mărturie a trecutului. În oraș se remarcă deosebit de sănătați, terenuri și săli de sport.

Da, avea dreptate ghidul... Gabrovo este un oraș frumos și interesant, cu frumoase perspective de dezvoltare.

CAROL ROMAN

Muncitori și artiști

(Urmare din pag. 1)

și sărbătorile pleacă adesea să dea spectacole în localitățile apropiate. Numai între 1 mai și 1 septembrie, brigada lor a evoluat în vreo douăzeci de ocazii, ești în uzină, cît și în Orașul Nou, în gospodăriile colective de la Corbu, Ovidiu, Nicolae Bălcescu, în stațiunile de pe litoral.

Pe zi ce trece, tot mai mulți tineri din uzină își exprimă dorința de a fi primiți în brigada artistică de agitație sau în echipele de teatru și dansuri, unii dintre ei au înaintat chiar cereri în scris!

— Șiți de ce ne este așa de dragă brigada asta? spunea tova-

rășul Vasile Alexandru, cuplator vechi, secretarul organizației de partid pe întreprindere. Pentru că în programele sale nu vorbește de cai verzi pe pereți, ci de problemele vieții și muncii noastre aici, la U.S.A.S.-Năvodari — iar punctul de vedere al tinerilor artiști fie că laudă realizările, fie că bi-cuicîes rămînerile în urmă, exprimă înfocătoarea opinia colectivului. De aceea, oamenii iubesc și apreciază brigada și așteaptă cu nerăbdare fiecare spectacol. De altfel, peste vreo două săptămîni avem program nou: vă invităm să-l vedeți!

Da, am să mă întorc neapărat la Năvodari, într-o duminică de septembrie!

INFORMAȚII

Ministrul Comerțului Interior al R. P. Romine, Mihail Levente, a plecat simbată în Austria, la invitația guvernului austriac, pentru a participa la deschiderea Tirgului Internațional de toamnă de la Viena.

În aceeași zi, tov. Mihail Levente a sosit la Viena.

Simbată seara, în sala Ateneului R.P. Romine, a avut loc primul concert prezentat în Capitală de orchestra simfonică a pionierilor din Sofia, care întreprinde un turneu în țara noastră. Orchestra a fost dirijată de Vladi Simeonov. Concertul prezentat de micii muzicieni bulgari a fost răsplătit cu vii aplauze de public.

(Agerpres)

Săptămîna viitoare pe ecranele Capitalei

START CĂTRE NECUNOSCUT

O producție a studioului „Lenfilm” despre viața unui tânăr aviator care se pregătește să devină comosonaut. Scenariul: Alexei Tverskoi Regia: Anatoli Granik În rolurile principale: Igor Pușkariov, Nina Drobișeva, Pavel Makotin, Vladimir Cestnokov

Copilul și orașul

O producție a studiourilor sovietice. Originala poveste a primului născut dintr-un nou oraș din stepă.

Impotriva zeilor

O producție a studiourilor poloneze inspirată din viața piloților de pe avioanele superpersonice, în regia lui Hubert Drapella

